

Hogyan követelhetek kártérítést vagy egyéb jogorvoslatot/jóvátételt az elkövetőtől bírósági eljárás (büntetőeljárás) keretében, és kinek kell címezni a követelésemet?

Először forduljon a rendőrséghez vagy az ügyészséghez. Ők szintén kötelesek kivizsgálni a sértett féltől érkezett kártérítési igényt. Amennyiben a per során nem rendelkezik saját jogi képviseléssel, amely a segítségére lehet, az ügyész általában szintén köteles elősegíteni a felperes követelésének érvényesítését az elkövetővel szemben, ha erre a büntetőüggyel összefüggésben kerül sor.

A büntetőeljárás mely szakaszában kell előterjesztem a kérelmet?

A kérelmet már a rendőrségi nyomozás során érdemes előterjeszteni annak érdekében, hogy azt kivizsgálhassák, valamint bizonyítékokat gyűjthessenek. A kérelem benyújtására azonban egészen a büntetőügyben folytatott érdemi eljárás megindításáig lehetőség van.

Mire irányulhat a kérelmem, és hogyan kell előterjesztem azt (fel kell-e tüntetnem a kár összértékét, és/vagy tételesen fel kell-e sorolni a veszteségeket, elmaradt hasznot és a kamatokat)?

A jogellenes károkozásra vonatkozó svéd jogszabályok a helyreállítást célozzák – a sértett felet amennyire csak lehetséges olyan anyagi helyzetbe kell hozni, mintha a kár vagy a sérülés nem következett volna be. Ez azt jelenti, hogy a kérdéses kár vagy sérülés által okozott valamennyi anyagi veszteségért követelhető kártérítés. A sértett felet ugyanakkor, a lehetőségek függvényében, kárenyhítési kötelezettség terheli.

Kártérítés fizethető az alábbiak után:

személyi sérülés, amely magában foglalja a költségeket (egészségügyi ellátásért, stb.), a bevételkiesés miatti kártérítést, átmeneti jellegű testi és lelki szenvedést (fájdalom és szenvedés), a maradandó testi elváltozás és maradandó fogyatékoság (munkaképtelenség) miatti kártérítést; a személyi sérthetlenség megsértése, ha a bűncselekmény a sértett személye, szabadsága, nyugalma vagy becsülete ellen irányul, vagy a sérelem súlyos; anyagi kár, például eltulajdonított vagy megrongált tulajdon; tisztán pénzügyi kár, vagyis a felmerülő tisztán pénzügyi sérelem például csalás és sikkasztás esetén.

A követelést a megfelelő címsorok alatt kell megjelölni, majd az egész követelésről készíteni kell egy összefoglalót. A kérelmező a bűncselekmény elkövetésének napjától, vagy más, a sérülés bekövetkezésének egy későbbi napjától kamatra jogosult. A kamatra vonatkozó igényt szintén be kell nyújtani ahhoz, hogy arról a bíróság határozni tudjon.

Létezik-e speciális formanyomtatvány az ilyen kérelmekhez?

A rendőrség és az ügyészség rendelkezik a jogellenes károkozással kapcsolatos igények előterjesztésére szolgáló speciális formanyomtatvánnyal.

Milyen bizonyítékokkal kell alátámasztanom a követelésemet?

A kártérítés kifizetéséhez szükséges bizonyítékok egy része általában a rendőrségi nyomozás részét képezik, és azokra az ügyész támaszkodni tud az igény alátámasztása érdekében. Ez vonatkozik például a bűncselekmény körülményeire és a bűncselekménnyel okozott kárra.

A felperesnek képesnek kell lennie csatolni a követeléseit alátámasztó bizonyítékokat, például bizonyítékokat a költségekről (számlákat), bevételkiesésről (bizonyítékot a sérülésről/betegszabadságról és az elmaradt jövedelemről); anyagi kárról (a megsemmisült tulajdon értékét vagy a megrongált tulajdon helyreállítási költségét/értékcsökkenését igazoló dokumentációt).

A szexuális erőszak miatti kártérítés esetén a felperesnek semmilyen speciális bizonyítékot nem kell csatolnia. A szexuális erőszak utáni kártérítést a bűncselekmény értékelésével összhangban állapítják meg.

Kell-e bírósági illetéket fizetnem, vagy kapcsolódnak-e egyéb költségek a kérelmemhez?

Nem; nem kell illetéket fizetni, ha a kártérítési követelést a büntetőüggyel összefüggésben terjesztik elő.

Kaphatok-e jogi segítséget az eljárás előtt és/vagy az eljárás folyamán? Akkor is, ha nem abban az országban élek, ahol az eljárás zajlik?

Felperesként/sértett félként Ön jogosult arra, hogy a büntetőeljárás során saját jogi segítséget vegyen igénybe. Ez érvényesül például a súlyos erőszakos bűncselekmények, szexuális bűncselekmények, családon belüli erőszak esetében vagy olyan egyéb esetekben, ahol egyértelműen szükség van segítségre. Ha szeretne ilyen jogi segítségnyújtásban részesülni, erről értesítheti a rendőrséget vagy az ügyészséget, akik a kérését ezt követően továbbítják a bíróságnak, amely eldönti, hogy Ön mint felperes mellé kirendelnek-e jogi tanácsadót. A felperes jogi tanácsadója az egész eljárás során segítséget és támogatást nyújt, valamint szintén elkészíti és érvényesíti a kártérítési keresetet. Ha felperesként jogi tanácsadót rendelnek ki Ön mellé, ennek költségeit az állam fizeti.

Melyek azok az esetek, amikor a büntetőbíróság nem fogadja be, vagy elutasítja a kérelmemet?

A bíróság nagyon ritkán utasít el a büntetőüggyel összefüggésben érvényesített kárigényt, még ha ez egyébként formailag lehetséges is.

Néha az fordul elő, hogy a bíróság különválasztja a büntetőügy és a jogellenes károkozással kapcsolatos ügy elbírálását. Erre akkor kerülhet sor, ha a kártérítési követelés bonyolult, vagy azt nem dolgozták ki kellőképpen, és ennek eredményeképpen a büntetőügy elbírálása késedelmet szenved. Az ügyek szétválasztása azt jelenti, hogy először a büntetőügy felől határoznak, és a bíróság a kártérítési ügyet későbbi időpontban tárgyalja. Ez azzal a következménnyel jár, hogy az ügyész többé nem tud segíteni a kártérítési igény érvényesítésében. Általában előnyösebb a sértett fél számára, ha a kártérítési kérelmet megfelelően előkészítette annak érdekében, hogy afelől a büntetőüggyel összefüggésben határozni lehessen.

Fellebbezhetek-e az ilyen határozattal szemben, vagy rendelkezésemre áll-e egyéb jogorvoslati/jóvátételi lehetőség?

A bíróságnak mindig szolgálnia kell jogorvoslati kioktatással. E kioktatás megjelöli, hogy az adott ügyben milyen feltételek mellett lehet fellebbezni.

A biztosítási kártérítés általában nem függ attól, hogy a jogellenes károkozással kapcsolatos ügyet tárgyalta-e bíróság, vagyis a kárt vagy sérülést be lehet jelenteni a biztosító társaságnál.

A bűncselekménnyel okozott sérelemért járó kártérítésre az alábbiak vonatkoznak. Ha az elkövető képes kártérítést fizetni, a követelést először mindig az elkövetővel szemben kell benyújtani. Ha az elkövető nem képes fizetni, és a sértett fél máshonnan nem tud az általa elszenvedett kár vagy sérülés után kártérítésben részesülni, a sértett fél számára abban az esetben is fizethető kártérítés a bűncselekménnyel okozott sérelemért, ha a sértett fél nem nyújtott be kártérítési követelést az elkövetővel szemben.

Ha a bíróság megítélte számomra a kártérítést, hogyan biztosíthatom, hogy az az elkövetővel szemben végrehajtásra is kerüljön, és milyen segítséget kaphatok ennek biztosítása érdekében?

Amint az ítélet jogerőre emelkedett a bíróság azt megküldi a svéd végrehajtó hatóságnak (*Kronofogden*). A svéd végrehajtó hatóság meg fogja Önt kérdezni, hogy kér-e segítséget a követelése végrehajtásához. Ha igennel válaszol, a svéd végrehajtó hatóság felkutatja az elkövető vagyonát. Ha az elkövető fizetőképes, a követelés kifizetésre kerül. Amennyiben azonban az elkövető nem képes fizetni, a végrehajtásért felelős tisztviselő erről tájékoztatja Önt. Amennyiben az Ön által elszenvedett kárt vagy sérülést a biztosítása nem térítette meg, a bűncselekménnyel okozott sérelemért állami kompenzációra jogosult.

Utolsó frissítés: 14/03/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.